MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJA
POLITIKAI AKADÉMIÁJA

KOVÁCS ISTVÁN

A NEMZETKÖZI HELYZETRŐL

(A KÖZÉPFOKÚ POLITIKAI ISKOLÁK HALLGATÓI ÉS PROPAGANDISTÁI SZÁMÁRA)

SZIKRA

A NEMZETKÖZI HELYZETRŐL

KOVÁCS ISTVÁN

A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJA
POLITIKAI AKADÉMIÁJÁN
1952 JANUÁR 4-ÉN TARTOTT ELŐADÁSA

SZIKRA

Felelős kiadó: Regős Gábor

4-522545. Athenaeum (F. v. Soproni Béla)

A nemzetközi események hírelt napról napra olvassuk, de ha nem rakjuk össze őket, nem értékeljük ki időről időre, akkor talán nem is vesszük észre, milyen hatalmas történelmi események zajlanak le az egész világon. Pedig rendkívül szép és nagyjelentőségű történelmi korszakban élünk. Abban a korszakban, amelyben Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanítása a szocializmusról, a kommunizmusról világméretekben diadalmasan halad előre a megvalósulás útján.

Az elmúlt esztendőben hatalmas mértékben erősödött a nemzetközi béketábor.

A nemzetközi helyzet értékelésénél Sztálin elvtárs tanítását kell alapul venni: »A világ visszavonhatatlanul és megmásíthatatlanul két táborra szakadt . . . **E két tábor harca a tengelye a ma egész életének, ez az egész tartalma a régi és az új világ mai bel- és külpolitikájának.«**[1]

Berija elvtárs az Októberi Forradalom 34. évfordulóján tartott nagy beszédében rámutatott arra, hogy »A világon az elmúlt év folyamán még élesebben elhatárolódott a két pólus, a két vonzási központ. Egyfelől a Szovjetunió, a szocializmus és a demokrácia táborának vezetője... másfelől az Amerikai Egyesült Államok, az imperializmus táborának vezetője... A szocializmus és a demokrácia tábora számára az elmúlt év az erők további növekedésének és tömörülésének, a gazdasági és kulturális fejlődésnek s a dolgozók életszínvonala emelkedésének esztendeje volt... Az imperializmus tábora számára az elmúlt év a belső ellentmondások és külső ellentétek újabb kiéleződésének, a kapitalista rendszer általános válsága újabb elmélyülésének és a kapitalista rendszer további meggyengülésének esztendeje volt, amikor az egész gazdaságot a háborús

[1] *Sztálin* Művei. 4. köt. Szikra 1950. 244. old.

előkészületek bűnös céljainak rendelték alá és kíméletlen támadást intéztek a dolgozók létérdekei ellen«.[1]

Berija elvtárs megállapítását lényegében elismerik az amerikai politikusok, újságok újévi nyilatkozataikban is. Rámutatnak arra, hogy Truman és Acheson »totális diplomáciája« *a legsúlyosabb kudarcba fulladt.* A Magazine of Wall Street újévi száma írja: »Kénytelenek vagyunk tudomásul venni diplomáciai és politikai helyzetünk rosszabbodását nemcsak kommunista ellenfelünkkel szemben, hanem barátainkhoz és szövetségeseinkhez fűződő kapcsolatainkban is.«

Az 1951-es évben még jobban kiéleződött a harc a két tábor erői között. A Szovjetunió, a béketábor országai hatalmas sikerei, az amerikai-angol imperialista háborús gyujtogatók sorozatos vereségei következtében a két tábor közötti erőviszonyok még inkább a szocializmus, a demokratikus béketábor erői javára tolódtak el. *Az elmúlt esztendőben hatalmas mértékben erősödött tovább a nemzetközi béketábor.* A békemozgalomnak új erőt és lendületet adott az egész világon Sztálin elvtárs nyilatkozata. Ez a nyilatkozat erőt sugároz s megnövelte a béketábor öntudatát, önbizalmát szerte az egész világon.

Sztálin elvtárs kiütötte Truman kezéből a zsarolás fegyverét. Nyilatkozata világossá tette a világ közvéleménye előtt, hogy a Szovjetunió végérvényesen megtörte az Egyesült Államok atommonopóliumát, s hogy az USA most már nem fenyegetheti és nem rémítheti a világot az atombombával. A Szovjetunió nagy eredményei az atombomba fejlesztése és gyártása terén, s az atomfegyverek nemzetközi ellenőrzésére tett szovjet javaslatok győzelmet jelentenek az Egyesült Államok atomzsarolási politikája felett. Ezt — fájó szívvel ugyan — elismeri az amerikai sajtó is. Walter Lippmann így írt erről: »Minthogy az oroszok véget vetettek ennek a monopóliumnak, eltűntek az amerikai politika alapvető feltételei. Tökéletesen új politikát kell tehát kialakítani a gyökeresen megváltozott feltételek alapján.«

Sztálin elvtárs nyilatkozata komoly figyelmeztetés a háborús uszítóknak és mély benyomást tett egyes imperialista körökre is, különösen Angliában, Franciaországban, Svéd-

[1] *L. P. Berija.* A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34. évfordulója. (Nemzetközi kérdések. 65 sz.) Szikra 1951. 4. old.

országban, Norvégiában, Hollandiában, Dániában, Belgiumban, azaz elsősorban azokban az országokban, amelyek könnyen az atomháború csataterévé változhatnának.

Előadásom folyamán igyekezni fogok többször idézni az ellenséges sajtó és rádió híreiből, hogy azt is lássuk, ők hogyan értékelik most a nemzetközi helyzetet.

Az angol rádió például Sztálin elvtárs nyilatkozata után újra és újra ismertette Liddell Hart, a reakciós angol katonai szakértő nézetét, aki a következőket írja: »A nyugati államok védelmi készültségük jelenlegi állapotában aligha tudnák akárcsak néhány atombomba ledobását is túlélni, különösen, ha azok célba találnának.«

És hogy milyen erős a félelem az angol népben az atomháborútól, arra jellemző, hogy ezt még Churchill is kihasználta az angol parlamentben, amikor szemére vetette Attleenek: könnyelműen megengedte az amerikaiaknak, hogy atombombát hordó repülőgépeik Angliában táborozhassanak.

Sztálin elvtárs nyilatkozata zavart, kapkodást, tanácstalanságot váltott ki Amerikában és általában az imperialisták táborában. Ugyanakkor új lendületet, új erőt adott a békealáírási mozgalomnak az egész világon.

A békefront nagy győzelme az a 600 millió aláírás, amelyet eddig a béke, az öthatalmi egyezmény mellett leadtak. Ez a 600 millió aláírás állásfoglalás nemcsak a béke mellett, hanem a háborús uszítók, az imperialisták ellen is, s újabb bizonyítéka annak, hogy erősödik és diadalmasan tör előre az egész világ haladó erőit átfogó és közös célért egyesítő demokratikus, imperialistaellenes világbékemozgalom, amelynek élén a békéért a legkövetkezetesebb harcot folytató szocialista állam, a Szovjetunió és a dolgozó emberiség vezére, Sztálin elvtárs áll.

A békemozgalom egyre eredményesebben tör be a tőkés országokba és az imperialisták hátországába, a gyarmatokba és ezzel növeli a békefront erejét és csökkenti, gyengíti az imperialista háborús uszítókét. »Olyan korszakban élünk — mondotta Malenkov elvtárs —, midőn napról napra fokozódik a néptömegek haladása a demokrácia és a szocializmus felé, midőn a béke és demokrácia tábora az egész nemzetközi helyzet hatalmas tényezőjévé vált.«[1]

[1] *G. M. Malenkov.* Új diadalok felé. (Nemzetközi kérdések. 2. kiad. 1. sz.) Szikra 1951. 19. old.

Sztálin elvtárs nyilatkozata, a békefront újabb hatalmas sikerei, a tömegek alulról jövő nyomása idegességet, pánikot, zavart keltenek az imperialisták táborában. Mindjobban megértik az egész világon, hogy a békemozgalom előretörésének milyen nagy a jelentősége.

Az USA US News and World Report című reakciós lapja így ír erről a kérdésről: »A harmadik világháború itt van — írja a lap. — Öt éve folyik. Ebben a valóságos háborúban ezidáig határozottan a Szovjetunió győz, az USA pedig veszít.« »Az amerikai stratégák csak most jönnek arra rá, miként folytatja a Szovjetunió ezt a harmadik világháborút. Most ébrednek arra rá, hogy az eszme elsőrendű szovjet fegyver. A propaganda szinte ugyanannyi, vagy akár több gondolatot és igyekezetet foglal el a szovjet hadvezetésben, mint a fegyverkezés... Ha az Egyesült Államok meg akarja nyerni a harmadik világháborút, nem pedig elveszíteni, akkor ugyanazokat a fegyvereket kell az orosz kommunisták ellen fordítaniok, amelyeket a kommunista Oroszország használ Nyugat ellen. A jelenlegi helyzetben az állig fegyverkező Egyesült Államok elveszíti a háborút. A Szovjetunió anélkül, hogy saját csapatait bevetné, nyerésben van eszmékkel, propagandával és forradalommal.«

A Commercial and Financial Chronicle című folyóirat újévi száma szomorúan állapítja meg, hogy a Szovjetunió »három évtized alatt a világnak mind elmaradott körzeteiben, mind pedig a haladott országokban meg tudta győzni a lakosság jelentékeny részét arról, hogy a kommunizmus legjobb reménységük« és hogy az elmaradott országokban élő sok ember, akinek választania kell a »Nyugat« és a Szovjetunió között, »inkább a Kremlt választja«.

Ime elvtársak, a kommunista, a haladó eszme győzelme imperialista szemüvegen keresztül nézve.

Az USA vezette háborús gyujtogatók kudarca az ENSZ VI. ülésszakán

A két tábor közti erőviszonyok kedvező megváltozását tükrözték sok tekintetben az ENSZ idei közgyűlésének eseményei is.

A békemozgalom előretörésének és a tömegek alulról jövő nyomásának ellensúlyozására Trumanék egyre hangosab-

ban kezdték magukat a »béke védelmezőinek« feltüntetni és az ENSZ ülésén nagy »ideológiai« ellenoffenzívára készültek. Az amerikai sajtó sem titkolta, hogy a hatalmas reklámmal beharangozott úgynevezett leszerelési tervnek ellenpropaganda jellege van. A Daily Compass írja: »A három hatalom javaslata az idegháborúnak olyan dokumentuma, amelyet úgy tálaltak fel, hogy olajághoz hasonlítson. A három hatalom nyilatkozata az európai hangulatnak tett jelentős koncessziót képviseli, minthogy Európában békevágy uralkodik, másrészt a három hatalom javaslata annak beismerését igazolja, hogy Oroszország békepropagandája hatásosabbnak bizonyult Nyugat propagandájánál, amelynek jelszava: ‚Vaj helyett ágyú'.« — Az amerikai, angol és francia imperialistáknak előterjesztett javaslatukkal, az álbékehangokkal hármas céljuk volt: Először, leplezni akarták lázas fegyverkezésüket és megnyugtatni a békét követelő néptömegeket. Másodszor, ki akarták ragadni a Szovjetunió ENSZ delegációjának kezéből a kezdeményezést a béke és a leszerelés kérdésében és végül a saját áljavaslatuk tárgyalásával meg akarták akadályozni, hogy a Szovjetunió igazi leszerelési, békejavaslatai álljanak a vita központjában.

Mint tudjuk, ez a törekvésük kudarcba fulladt. Visinszkij elvtárs nagy beszédeiben ismételten leleplezte és szétverte az amerikai-angol-francia háborús gyujtogatók manőverét. Az ő javaslataikkal szembeállította a Szovjetunió javaslatait, amelyekben az atombomba használatának eltiltását, az öt nagyhatalom fegyveres erejének egy év alatt egyharmadával való csökkentését és az öt nagyhatalom békeegyezményének létrehozását követelte.

A Szovjetunió javaslatai, Visinszkij elvtárs beszédei megakadályozták, hogy Trumanék a békebarát hamis jelmezében tündököljenek az ENSZ-ben. Arra a három órára célozva, amely Acheson felszólalasától Visinszkij elvtárs első felszólalásáig telt el, a Le Monde című francia burzsoá lap elismerte, hogy »a hirhedt nyugati békeoffenzíva mindössze három óra hosszat tartott«. Másszóval: az imperialisták ismét csak védekezésre szorultak. Az imperialista külügyminiszterek nem tudták megakadályozni, hogy a Szovjetunió javaslatai mindvégig a tárgyalás központjában legyenek. A Szovjetunió javaslatainak a 4-es albizottság előtt való tárgyalását a *közgyűlésen részt vevő államok nagy többsége támogatta.* Az USA-nak nem

sikerült megtéveszteni a békeszerető népeket, míg a Szovjetunió javaslatai programmot adtak és mély benyomást tettek az egész világon. Ez a tény a Szovjetunió és a béketábor újabb győzelmét, a háborús gyujtogatók újabb vereségét bizonyítja.

A másik veresége Trumanéknak, hogy az amerikai »szavazógépezetben« komoly zavarok mutatkoztak, amelyek kifejezésre juttatták az imperialista táboron belül lévő ellentéteket, az ázsiai és az arab országok lázadását.

Evek óta most fordul elő elsőízben, hogy az amerikai szavazógépezet sorozatosan »kihagyott« és nem egy kérdésben a Szovjetunióval együtt szavazott a függő országok és a kisebb burzsoá kormányok jelentős része. Így volt ez az albizottság kiküldéséhél is. Az amerikai szavazógép teljesen csődöt mondott a Biztonsági Tanács új tagjának megválasztásánál abban a kérdésben, hogy Bjelorussziát válasszák-e be, melyet a megállapodások szerint ez a hely megillet, vagy pedig a nem-szláv Görögországot, amelyet az USA provokatív módon javasolt. Amerika, amelynek tízszeres többsége (50—5) is volt, először nem tudta rákényszeríteni akaratát a közgyűlésre. A szavazások egész sorában nem sikerült Görögországnak a ketharmad többséget biztosítani, sőt a szavazás hetedik menetében Bjelorusszia 33, Görögország pedig csak 24 szavazatot kapott. Nemcsak az arab országok, hanem Anglia, a skandináv, sőt délamerikai latin országok sem voltak hajlandók Amerikát követni és a szovjet javaslatra szavaztak. Nagy politikai veresége az USA-nak, hogy erős nyomás, fenyegetés után csak a 19-ik szavazásnál tudta elfogadtatni Görögországot. Pyrrhosi győzelem volt ez, mely megtépázta Amerika tekintélyét.

Különösen éles formában nyilvánult meg az ellentét az ENSZ-ben a gyarmatosító hatalmak és a függő országok kormányai között Marokkó kérdésében. A vita során, amelyben tulajdonképpen arról volt szó, napirendre tűzzék-e Marokkó függetlenségének kérdését vagy sem, az imperialista hatalmak annyira leleplezték magukat, hogy több függő ország képviselője, például Pakisztán és Egyiptom külügyminisztere éles szavakkal kelt ki ellenük, a vita végén pedig a pakisztáni külügyminiszter külön köszönetet mondott a Szovjetuniónak és a népi demokratikus országok képviselőinek a vitában tanúsított igazságos állásfoglalásukért. *Mindez arra mutat, hogy a népek erősödő imperialistaellenes mozgalma már az ENSZ*

falai közé is behatol, kikezdi az amerikaiak hegemóniáját és megingatja az amerikaiak által ott kialakított mesterséges »egyensúlyt«.

A nagy zajjal beharangozott amerikai ENSZ »béke«-offenziva tehát vereséggel végződött. Ezt elismerik maguk az amerikaiak is. Ezt írja a New York World Telegram: *»Az emberi lelkekért vívott harcban Nyugat 1951-ben vereséget szenvedett, Moszkva viszont diplomáciai és propaganda győzelmeket könyvelhet el.«*

»Külpolitikai reklámhadjáratunk kudarca nem a reklám szervezésével, hanem a reklámozott áru jellegével függ össze. Ha majd jó árunk lesz, a reklámunk is jó lesz« — írja a Wall Street Journal.

Ez a beismerés is bizonyítja, hogy *ma már nehezebb hamis, rossz »áruval«, azaz ál-békepropagandával félrevezetni a tömegeket. A tömegek békét akarnak s ezért követik egyre nagyobb számban a Szovjetunió és a béketábor igazi békepolitikáját.*

A Szovjetunióban és a népi demokratikus országokban diadalmas építőmunka, a tőkés világban féktelen fegyverkezés, gazdasági romlás

Megmutatkozik az ellentét a két tábor között gazdasági vonalon is. A Szovjetunióban és a népi demokratikus országokban hatalmas gazdasági fejlődés megy végbe. Diadalmasan haladnak előre a kommunizmus hatalmas építkezései. A Szovjetunió ipari termelése ez évben elérte az 1940. évi színvonal kétszeresét. Sikeresen valósul meg a népi demokratikus országokban, köztük Magyarországon is, az ötéves terv, emelkedik a dolgozó nép életszínvonala. Ezekben az országokban az ipari termelés színvonala másfél-, két-, háromszorosát éri el a háború előttinek. A jegyrendszer eltörlése, a bér- és árrendezés, *azok az intézkedések, melyeket Pártunk Központi Vezetősége, szeretett vezérünk, Rákosi elvtárs kezdeményezésére december 1-én bevezettünk, a magyar népi demokrácia gazdasági ereje megnövekedésének, a béketábor újabb sikerének a bizonyítéka.*

Ezzel szemben az imperialista országokban az Egyesült Államok agresszív politikájának eredményeként a hatalmas fegyverkezési verseny fokozatosan rontja a gazdasági hely-

zetet. Ezekben az országokban minden eddigit felülmúló féktelen fegyverkezés folyik. *Az Egyesült Államokban 1951—52-ben a hadikiadások 81,8 milliárd dollárra emelkedtek, ez 76-szor több, mint amennyit az USA 1939-ben költött ugyanerre a célra.* Hasonlóan hatalmas összegeket fordítanak hadicélokra az imperialista tábor többi országai, igaz, még mindig nem annyit, mint amennyit az amerikai kormány szeretne. De már a fegyverkezési hajsza eddigi mértéke is elegendő volt ahhoz, hogy súlyos zavarokat okozzon az Egyesült Államok gazdaságában, a nyugateurópai országok egy részét pedig — s köztük éppen a legfontosabbakat: Angliát, Franciaországot — valóságos gazdasági romlásba sodorja. »Az újrafelfegyverzés felborította Nyugat-Európa kényes egyensúlyi helyzetét — írja erről a kérdésről a New York Times. — A válság már bekopogtatott Angliába és Franciaország is érezni kezdte a nyomást... Nyilvánvaló, hogy Amerika szövetségesei nem képesek teljesíteni a fegyverkezési előirányzatokat anélkül, hogy ezzel katasztrofális gazdasági következményeket ne idéznének fel és ne kelljen csökkenteni életszínvonalukat.«

»A Marshall-segély úgy segíti a nyugateurópai országok gazdaságát, mint akasztottat a kötél« — mondotta Rákosi elvtárs. S ez napról napra jobban érződik.

A féktelen fegyverkezési verseny alapjaiban rázkódtatja meg a nyugateurópai kapitalista országok gazdasági életét. Komoly nyersanyaghiány állott elő, megbomlott a külkereskedelmi mérleg egyensúlya, inflációs jelenségek lépnek fel és az államok adóssága növekszik. Határozott inflációs folyamat figyelhető meg az Egyesült Államokban is. Bernard Baruch, a hirhedt háborús uszító erről a kérdésről úgy vélekedik, hogy »A nyugati világot fenyegető legnagyobb halálos veszély az infláció, amely néhány hónap alatt tönkreteheti a nyugati országok gazdasági struktúráját«. A féktelen fegyverkezés, a hadiipar felduzzasztásával egyidejűleg jelentősen csökkenti a szükségletre gyártó békeipar termelését, ami tovább növeli a már most sok millióra rúgó munkanélküliek számát, s még jobban lesüllyeszti a már amúgy is igen alacsony életszínvonalat.

A hadikiadások ellensúlyozására az imperialista kormányok újabb és újabb adókat vetnek ki, természetesen nem a nagyvállalatokra, hanem a dolgozó tömegekre.

Az egész tőkés világban emelkedtek a közszükségleti cikkek árai és vele együtt a megélhetési költségek. S minthogy ugyanakkor a burzsoá kormányok a bérrögzítés politikáját folytatják, természetes, hogy minden áremelkedés közvetlenül csökkenti a dolgozó lakosság életszínvonalát. Jellemző, hogy amíg nálunk a jegyrendszer megszüntetésével szabadon lehet mindent elegendő mennyiségben vásárolni, addig Angliában a heti 10 deka hús és heti 1 tojás fejadagot is tovább csökkentették, úgyhogy a brit pénzügyminiszter is beismerte, »az angol lakosság minden idők legkisebb húsadagjával kénytelen beérni«.

A New York Herald Tribune így ír erről: »Angliában az élelmiszerbehozatal erős csökkenésével a gazdasági válság most olyan módon fog jelentkezni, amelyet megértenek a közgazdaságban járatlan egyének is. Ez a válság a kisebb húsadagokban, kevesebb édességben, még kevesebb vajban és margarinban, kevesebb gyümölcsben, csökkentett tejellátásban, sőt még kevesebb tojásban jelentkezik majd.«

A fokozódó nyomor és a kilátástalan helyzet növeli a kapitalista országok dolgozó népének elégedetlenségét a háborús politikával és az amerikai uralommal szemben. A nyugateurópai országok széles dolgozó tömegei hatalmas sztrájkokkal, tüntetésekkel, aláírási mozgalommal tiltakoznak az amerikai elnyomó politikát kiszolgáló reakciós kormányaik intézkedései ellen. A francia és az olaszországi választásokon a kommunista szavazatok milliói is megmutatták, hogy nem sikerült az USA csatlósainak háttérbe szorítani az imperialista háborús gyujtogatók ellen, a békéért harcoló tömegek vezető erejét, a hősiesen küzdő kommunista pártokat. *Ellenkezőleg — növekedik a kommunista pártok ereje, s a dolgozó tömegek ellenállása, ami szintén erősíti a béketábort és gyengíti a háborús gyujtogatók erejét.*

MEGGYORSULT AZ IMPERIALISTÁK GYARMATI URALMÁNAK FELSZÁMOLÁSA

A nemzetközi helyzet alakulásában, az imperialista rendszer mélyülő válságában és bomlásában rendkívül nagy szerepet játszik a gyarmati népek felszabadító harca. A második világháború után az összes gyarmati és félgyarmati országok-

ban hatalmas, eddig nem tapasztalt lendületet vett a nemzeti felszabadító harc. Egységes, antiimperialista nemzeti front van kialakulóban egy sor gyarmati és félgyarmati országban. Ezek a harcok a gyarmatosító rendszer további megrendülését, a kapitalizmus általános válságának elmélyülését és a *két tábor erőviszonyainak alapvető megváltozását idézik elő.* A gyarmati és függő országok szabadságharca nemcsak a világot átfogó demokratikus békemozgalmat erősíti, hanem a szocialista forradalom szerves része, fontos láncszeme is.

»A gyarmati és függő országok forradalmi ébredése a világimperializmus pusztulásának előhírnöke. A gyarmati népek minden győzelme, előnyomulása egy-egy csapás a világimperializmusra, tehát a világforradalom javát szolgáló csapás« — mondotta Sztálin elvtárs 1924-ben.

Közismert, hogy az imperialista elnyomás és kizsákmányolás alatt sinylődő *gyarmati és félgyarmati országok az imperializmus fontos mögöttes területét, gazdasági erőforrását jelentik.* Az imperializmus nem élhet meg gyarmatok nélkül. A kapitalizmus általános válságának korszakában az imperialisták számára különösen fontosak ezek az országok, amelyek tőkebefektetési területet, árukiviteli felvevőpiacot, gazdag nyersanyaglelőhelyet, olcsó munkaerőt és nem utolsó sorban katonai felvonulási területet jelentenek számukra. A gyarmati kizsákmányolásból természetesen hatalmas profitot vágnak zsebre.

Sztálin elvtárs rámutatott az Októberi Forradalom korszakalkotó jelentőségére a gyarmati népek felszabadító harca szempontjából. »Az Októberi Forradalom — tanítja Sztálin elvtárs — az imperializmust nemcsak uralma központjaiban, nem csupán az „anyaországban" ingatta meg. Csapást mért az imperializmus mögöttes területeire, perifériájára is, mert aláásta az imperializmus uralmát a gyarmati és függő országokban.«[1]

»... Az Októberi Forradalom új korszakot *nyitott* a világ *elnyomott országaiban,* a proletariátussal *szövetségben,* a proletariátus vezetése *alatt* véghezvitt *gyarmati* forradalmak korszakát...«[2]

»... *Elmúlt* a gyarmatok és a függő országok zavartalan

[1] *Sztálin.* A leninizmus kérdései. Szikra 1951. 223. old.
[2] Ugyanott, 224. old.

kizsákmányolásának és elnyomásának korszaka. *Eljött* a felszabadító forradalmak kora a gyarmatokon és a függő országokban, ez országok *proletariátusának* ébredési kora, a forradalomban való *hegemóniájának* kora . . .«[1]

Az a mély válság, amelyet az Októberi Szocialista Forradalom idézett elő az imperialisták gyarmati rendszerében, még jobban elmélyült a II. világháború után azáltal, hogy a gyarmati és félgyarmati országok népeinek imperialistaellenes, nemzeti felszabadító harca a történelemben példátlan lendületet vett. Ezzel bekövetkezett az a helyzet, amit Sztálin elvtárs már több mint 30 évvel ezelőtt, 1921-ben zseniális előrelátással meghatározott:

»Ha Európa és Azsia a szocializmus és imperializmus között folyó döntő harcok frontjának, küzdőterének nevezhető, akkor a nyersanyagokban, fűtőanyagban, élelmiszerekben bővelkedő, roppant emberanyaggal rendelkező nemteljesjogú nemzeteket és gyarmatokat az imperializmus hadtápterületének, tartalékának kell neveznünk. Ahhoz, hogy a háborút megnyerjük, nemcsak a fronton kell győzni, hanem forradalmasítani kell az ellenség hátországát, tartalékait is.«[2]

Kirov elvtárs az imperialista országokat nehéz mozdonyhoz, a gyarmatokat pedig szerkocsihoz hasonlította, amely a mozdonyt táplálja, rámutatva, hogy »azt mindenki tudja, hogy ha a mozdonyról lekapcsolják a szerkocsit, akkor a mozdony nem képes huzamosabb ideig futni«. *A jelenlegi nemzetközi helyzet egyik legjelentősebb tényezője, hogy részben már lekapcsolták, részben pedig lekapcsolódóban van a »szerkocsi a mozdonyról«, vagyis a gyarmati és függő országok népeinek nemzeti felszabadító harca erősödik és hatalmas csapásokat mér az imperialisták gyarmati uralmára.* **Azsiában, a gyarmatokon megszakadt az imperializmus lánca. A gyarmatok népei egyre nagyobb számban csatlakoznak a szocializmus, a demokrácia, a béke táborához. Ezzel a kapitalizmus tartalékerői, a gyarmatok, mindinkább a hatalmas szocialista, imperialistaellenes béketábor tartalékerőivé válnak.**

[1] Ugyanott, 225. old.
[2] *Sztálin* Művei. 5. köt. Szikra 1951. 60. old.

A kínai nép győzelme bátorítja az összes elnyomott gyarmati nép harcát

Az imperializmus ázsiai láncának megszakadása a II. világháború után elsősorban Kínában következett be. A 475 milliós hatalmas *kínai nép nagy győzelme a Kínai Kommunista Párt és vezére, Mao Ce-tung elvtárs vezetése alatt — az Októberi Forradalom és a német fasizmus leverése után, a világtörténelem legnagyobb jelentőségű eseménye.* A hatalmas, gazdaságilag, politikailag és katonailag gyorsan erősödő Kínai Népköztársaság az imperializmus elleni harcban a Szovjetunió mellett a béketábor legnagyobb bástyája Keleten.

»A kínai nép győzelme a Szovjetunió vezette béketábor erejének óriási megnövekedését eredményezi. E győzelem nemcsak alapjában véve változtatta meg a két tábor erőviszonyait, de olyan hatalmas lendületet ad a gyarmati felszabadító mozgalomnak, amelynek hatásai csak a jövőben fognak a maguk teljes jelentőségében mutatkozni. Az évszázados gyarmati uralom korszakának likvidálása megkezdődött« — mondotta Rákosi elvtárs Pártunk II. Kongresszusán.

A Kínai Népköztársaság győzelmével a gyarmati népek szabadságharca fejlődésének új, magasabb szakaszába lépett. Kína győzelme bebizonyította a gyarmati népek előtt, hogy le lehet győzni az imperialistákat, a belső reakciós uralmat és lehet elnyomás, kizsákmányolás és imperialisták nélkül szabadon élni a gyarmati és függő országokban is. Ez bátorítja, buzdítja az összes elnyomott gyarmati nép harcát.

Az USA és csatlósai koreai intervenciójának kudarca

A másfél éve hősiesen harcoló koreai néphadsereg a hős kínai önkéntesek segítségével vereséget mért a szabadságára és függetlenségére törő amerikai imperializmusra. Másfél év kemény harcaiban meghiúsították az amerikai és csatlós intervenciósok terveit, s ma már az egész világ, közte az amerikai imperialisták is elismerik, hogy Koreában az Egyesült Államok a történelemben példátlan kudarcot szenvedett. Az a tény, hogy az imperialisták vezető hatalma nem bírta legyőzni a szabadságáért harcoló kis koreai népet, súlyos csapást mért az Egyesült Államok katonai tekintélyére. A másfél év óta tartó harc

alatt a koreai és kínai fegyveres erők sokat fejlődtek katonai szaktudásban, harckészségben, fegyverzet és technika terén. A hős koreai és kínai katonák egyre tökéletesebben elsajátítják és alkalmazzák a modern imperialista hadsereg megsemmisítésének a tudományát, a győzelmes sztálini haditudományt. Visszaverik a támadókat és mind nagyobb veszteséget okoznak az amerikai imperialistáknak és csatlósaiknak. Az USA számára havi 2 milliárd dollárba kerül Korea meghódításának a kísérlete és eddigi havi embervesztességei jóval túlhaladják a második világháború havi veszteségeit.

A koreai háború ismét bebizonyította, hogy az a nép, amely szabadságáért és függetlenségéért, egyszóval igaz ügyért harcol — legyőzhetetlen. Ezzel szemben az intervenciós csapatok katonáinak, akik egyre jobban felismerik a háború igazságtalan voltát, egyre romlik a harci szellemük, nem akarnak harcolni. Amerikában is nő az elégedetlenség. Követelik a háború beszüntetését és a Koreában harcoló katonák hazavitelét.

A koreai és kínai hadsereg növekvő ereje és ellenállása, a félelem a további kudarcoktól, az intervenciós csapatok és az otthoniak fokozott elégedetlensége, a Szovjetunió és a nemzetközi békefront nyomása — fegyverszüneti tárgyalásokra kényszerítették az imperialistákat. A fegyverszüneti tárgyalások most már hónapok óta folynak anélkül, hogy végleges eredményhez vezettek volna, mert az amerikaiak szemmelláthatólag a halogatás taktikáját folytatják. De végleg megszakítani az amerikaiak mindeddig még sem merték a tárgyalásokat és éppen az utóbbi időben több jelentősebb engedményre kényszerültek. Létrejött a megegyezés a demarkációs vonal, a fegyverszüneti megállapodásnak semleges ellenőrök által történő felügyelete, a hadifoglyok listájának kicserélése kérdésében. Így megvan a lehetősége annak, hogy az amerikaiak és csatlósaik kudarcba fulladt fegyveres támadásukat a fegyverszünet megkötésével megszüntessék. *Amennyiben mégis megpróbálnák különféle ürüggyel és provokációval a harcot tovább folytatni, nem lehet semmi kétség aziránt, hogy ez a harc az imperialisták teljes vereségével, egész Korea teljes felszabadításával fog végződni.*

Megszűnőben van a gyarmatosító hatalmak uralma egész Délkelet-Azsiában

De nemcsak Kínában és Koreában mértek vereséget az imperializmusra. Megszűnőben van Anglia, Franciaország és más gyarmatosító hatalmak uralma egész Délkelet-Azsiában, ahol évek óta folyik a fegyveres harc az imperialista elnyomók ellen. Negyedik éve harcol hősiesen Malájföld hatmilliós népe a Kommunista Párt vezetése alatt az angol gyarmatosítók ellen.

Sikerrel folyik a harc az imperialista elnyomók ellen Burmában, Indonéziában és a Fülöp-szigeteken is. Mindhárom országban a népi felkelők jelentős területeket tartanak ellenőrzésük alatt.

Délkelet-Azsiában leggyöngébb az imperialisták pozíciója Vietnamban, ahol hat év óta fennáll a Vietnami Demokratikus Köztársaság és az ország legnagyobb részét saját ellenőrzése alatt tartja. Az évek óta hősiesen harcoló vietnami néphadsereg harcának eredményeképpen elérték, hogy az ország területének 90 százaléka és az ország 24 millió lakosából 20 millió a népi kormány igazgatása alatt áll. A Vietnami Demokratikus Köztársaság elleni háborúban a francia expedíciós hadsereg több mint 200.000 katonát és tisztet, 2800 tankot és páncélautót, sok repülőgépet és más hadigépet vesztett. A francia kormánynak a vietnami hadjárat jelenleg is évente több mint 1 milliárd dollárjába kerül. Mindezeknek a hatalmas erőfeszítéseknek ellenére a francia imperialisták komoly vereségeket szenvedtek és nehezen tartják a Ho Si Minh elvtárs vezetése alatt megerősödött, harcedzett vietnami néphadsereg ellen a még meglévő keskeny tengerparti pozíciójukat.

A francia gyarmatosítók sikertelen vietnami háborúját az amerikai imperialisták arra használják fel, hogy fokozzák saját tőkebenatolásukat. Azzal az ürüggyel, hogy megsegítik a francia expedíciós csapatokat, Vietnam, Laosz és Kambodzsa bábkormányait, az amerikai imperialisták megszerezték maguknak Indo-Kínában a legfontosabb stratégiai nyersanyagforrásokat: az ónt, foszfátot, kőszenet, wolframot, kaucsukot és más nyersanyagokat, közben pedig kezdik ezt a területet Kína ellen agressziós bázisui kiépíteni. Az amerikaiak olyannyira gazdának érzik már magukat e területen, hogy William Bullitt, az amerikai felderítőszolgálat tagja, a Life című folyóiratban

megjelent cikkében nyíltan ezt írja: »Lehet, hogy az Egyesült Államok maga lesz kénytelen munkához látni, minthogy sokkal nagyobb érdekei fűződnek Indo-Kínához, mint egyes franciáknak.« A francia »MacArthurt«, de Lattre de Tassigny tábornokot a súlyos kudarcok után Truman Washingtonba rendelte és nyíltan kijelentette, hogy az indokínai háború közelebbről érdekli őt, mert ugyanolyan jellegű, mint a koreai háború.

Az amerikaiak agresszív tervei nem szorítkoznak pusztán Vietnamra. John Foster Dulles, a hírhedt amerikai háborús gyujtogató, aki nemrégiben ismét egy hosszabb körutat tett a Távol-Keleten, elárulta az Egyesült Államok tervét: »A középkeleti és délkeletázsiai országok gazdasági erőforrásai — fejtette ki egy Detroitban tartott sajtóértekezleten — nagyjelentőségűek a nyugati világ számára. A délkeletázsiai külföldi vállalkozók tőkéinek tevékenységét azonban akadályozza a lázadók egyre növekvő mozgalma, amely Indokína, Burma és Malájföld legnagyobb részére kiterjed. Az egyedüli erő, amely képes ezen a területen a rendet helyreállítani: az ENSZ tagjainak együttes akciója, a koreai intervencióhoz hasonlóan.« Ez a cinikushangú nyilatkozat elárulja, hogy a délkeletázsiai szabadságharcoktól való félelmükben, tőkéjük szabad garázdálkodásának, továbbá Kína és a Szovjetunió elleni agressziós tervük katonai bázisának biztosítására újabb intervenciókra készülnek. Dulles nyilatkozata egyben elárulja azokat a valóságos indítóokokat is, amelyek az USA-t a koreai háború kirobbantására késztették.

Erősödik India népének nemzeti felszabadító mozgalma

Óriási jelentősége van az egyre jobban kifejlődő és erősödő nemzeti felszabadító mozgalomnak Ázsia leghatalmasabb, még félgyarmati országában, a több mint 300 milliós Indiában.

Indiának hatalmas szerepe van az imperialisták gyarmati uralmi rendszerének megdöntésében és a békéért vívott harcban. Lenin a következőket tanította: »A harc kimenetelét végeredményben az határozza meg, hogy Oroszország, India, Kína stb. — a világ lakosságának óriási többsége. S az utóbbi években éppen a lakosságnak ez a többsége sodródik bele rendkívüli gyorsasággal a felszabadításáért folyó harcba, úgyhogy

ebben az értelemben a kételynek még árnyéka sem férhet ahhoz, hogy a világot átfogó harc végső megoldása minő lesz. Ebben az értelemben a szocializmus végleges győzelme tökéletesen és feltétlenül biztosított.«[1]

Az Indiai Kommunista Párt nemrégiben közzétett választási programmja és a párt titkárának, Adzsó Ghos elvtársnak a Tájékoztató Iroda lapjában megjelent cikke képet ad a jelenlegi indiai helyzetről és a kifejlődőben lévő nemzeti demokratikus felszabadító mozgalomról. »India felszabadulása az angol imperializmus ügynökei és a velük együttműködők járma alól — írja Ghos elvtárs —, a világ népeinek ugyanolyan nagy győzelme lesz, mint a kínai népnek, a Kínai Kommunista Párt vezetésével aratott győzelme. Nem kétséges, hogy kivívjuk szabadságunkat, még hozzá sokkal hamarabb, mint az ellenségeink gondolnák.«[2] Az Indiai Kommunista Párt választási programmja leleplezi az angol imperialistákat kiszolgáló reakciós Nehru-kormányt, amely fenntartotta a feudális kizsákmányolás rendszerét, amely a parasztok elnyomorodását, a mezőgazdaság pusztulását és az élelmiszertermelés csökkenését, milliók nyomorát, éhezését és éhhalálát idézte elő. A Nehru-kormány uralmának fenntartása érdekében vad reakciós uralmat vezetett be, amelyhez foghatót még nem élt át India népe a nyílt angol uralom alatt sem. Nehru saját beismerése szerint a kormány uralmának első három éve alatt politikai ellenfelei közül 50.000-et börtönbe záratott, 13.000 embert agyonlőttek a kormány közegei. A bebörtönzött kommunisták száma meghaladja a 25.000-et. Andrában — egy nagy tartományban — hat hónap alatt 700 munkás- és parasztvezető elvtársat lőttek agyon. Jelenleg a Kommunista Pártnak több mint 3000 tagját vádolják olyan cselekményekkel, hogy halálbüntetés vagy életfogytiglani számüzetés fenyegeti őket. A Kommunista Párt elleni hajsza most a választások idején csak fokozódik.

A kínai és gyarmati népek győzelmeinek hatására és jó munkájának eredményeként — a Nehru-kormány minden üldözése és terrorja ellenére — megnőtt az Indiai Kommunista Párt tekintélye a tömegek előtt. Erősödött a harc a jobboldali szociáldemokraták ellen. Egy nagy csoport kiszakadt a Szo-

[1] *Lenin.* Válogatott művek. 2. köt. Szikra 1949 1028 old.
[2] Tartós békéért, népi demokráciáért! 1951. október 21.

ciáldemokrata Pártból és csatlakozott a Kommunista Párthoz és a demokratikus erőkhöz.

A párt az egész indiai népet átfogó hatalmas, demokratikus népi mozgalom kialakítására mozgósítja a párt tagjait és az összes demokratikus erőket. A párt leszögezte, hogy a jelenlegi kormányt — amelynek politikája az indiai nép ellenségeinek politikája — népi demokratikus kormánynak kell felcserélni.

Erősödnek India jelenlegi kormányzó pártjában a belső ellentétek és ezért mély válságba került Nehru Kongresszusi Pártja. A párt sok régi vezető tagja szakított a Kongresszusi Párttal és megalakította a munkás-paraszt néppártot. A Kongresszusi Párt befolyása a legutóbbi községi választásokon visszaesett és a haladó pártok koalíciója, amelyben a Kommunista Párt is részt vesz, előretör. Ghos elvtárs ezt a tényt a következő adatokkal támasztotta alá: »A burdvani kerületi vezetőségválasztásokon 1951 júniusában 26 mandátum közül 18-at a haladó pártok koalíciója szerzett meg... Az Indiai Nemzeti Kongresszusi Párt — amely azelőtt ebben a járásban egyeduralkodó helyzetet töltött be — ugyanakkor csupán 8 mandátumot szerzett. A Maddja Prodes tartománybeli Radzsnangaon helyi törvényhatóságában véget ért az Indiai Nemzeti Kongresszusi Párt 24 éves uralma, miután a 13 mandátum közül 11-et a haladó pártok szereztek meg. Csandranagarban a kommunisták és a progresszív tömb megszerezték mind a 26 mandátumot, minden választókerületben megbuktatták az Indiai Nemzeti Kongresszusi Pártot.«[1]

A Szovjetunió, Kína, Korea és a délkeletázsiai népek győzelmes harca mély hatással van az indiai tömegekre. E példák megsokszorozzák az indiai nép erőfeszítéseit és meggyorsítják a nemzeti felszabadító harc előrehaladását. Miért ne tehetnénk meg mi is azt, amit a szomszédos országokban a néptömegek megtettek — erősödik a gondolat az indiai tömegekben. A nemzeti felszabadító harc erősödésével fokozódik a gyűlölet az imperialista gyarmatosítók és csatlósaik ellen. Ezzel párhuzamosan nő, erősödik a szovjet-barátság, a szovjet és a kínai nép iránti szeretet.

Fontos esemény Indiában a most folyó választás, amelyen

[1] Ugyanott.

a párt népi demokratikus egységpolitikája máris komoly sikereket aratott. Az indiai Travankor-Kocsin tartományban a választások során a Kommunista Párt vezetése alatt álló egyesült baloldali front 13 mandátumot szerzett, Nehru pártjának, a kongresszusi pártnak eddigi 20 mandátumával szemben.

A Kommunista Párt vezetése alatt álló indiai nemzeti felszabadító mozgalom erősödése és kibontakozása is igen fontos tényezője a két tábor harcának, mert lényegesen hozzájárul az erőviszonyoknak a demokratikus béketábor javára való eltolódásához.

Megrendült az imperialisták gyarmati uralma Közel- és Középkeleten

Recseg-ropog az angol birodalom és általában az imperialisták gyarmati birodalma a Közel- és Középkeleten is.

A nemzetközi helyzet egyik legfontosabb eseménye, hogy az arab-mohamedán világ hatalmas, 300 milliós tömege, amelyet egy évvel ezelőtt az imperialisták még biztos bázisuknak tekintettek, az utóbbi időben mozgásba jött. A mozgás iránya az imperialistáktól való eltávolodás és a Szovjetunió vezette béketáborhoz való közeledés.

Angliának Iránból való kiebrudalása óriási presztízs- és anyagi veszteséget jelent Anglia és általában az imperialisták számára. A New York Times, az amerikai nagytőke lapja erről a következőket írja: »Nehéz túlozni az angolok kivonulásának jelentőségét Iránból. Britannia részére rendkívül megszégyenítő vereség és tanulság ez. Az Egyesült Államok számára nagyon veszedelmes vereség egy stratégiailag fontos területen. Mi történik? Irán egy szegény, gyenge ország, szembeszáll az angol birodalommal és győzelmet arat felette. Britannia fenyegetése, hogy erőszakot alkalmaz, közönséges blöffnek mutatkozik. Irán, miután leleplezi a blöfföt, kirúgja Britanniát és lenyeli a világ legnagyobb olajfinomítóját és egy olyan ipart, amely az angoloknak 1,4 milliárd dollárjába került. A brit diplomácia egyszerűen nem volt képes megmenteni ezt az ipart Az Egyesült Államok diplomáciája, amelyet belekevertek az ügybe, nem talált kiutat. Sem az Egyesült Államok, sem Nagy-Britannia úgylátszik nem tudja,

hogyan kell ilyen forradalmi helyzetben dolgozni, mint ami Iránban van. Kína nem sokkal ezelőtt megmutatta, milyen költséges vereséget jelent a nyugati diplomácia számára, ha nem tud egy gyenge, elmaradott ország forradalmával dolgozni. Most Irán a második példa. Közelkelet könnyen lehet harmadik példa.«

A perzsiai kapituláció, Anglia kiebrudalása Iránból, valóságos »láncreakciót«, komoly visszhangot váltott ki a Közel- és Középkeleten és nagy lendületet adott a nemzeti felszabadító harcnak. Egyiptom felmondta a szerződést, amely Angliához fűzi, kimondta, hogy Szudánnal, az angol gyarmattal egyesül, követeli az angol katonaság eltávolítását. Előtérbe került a francia gyarmat, Marokkó függetlenségi követelése. És az egész Közel- és Középkelet forrong, különféle formában fellángolt az angolellenes, a gyarmati elnyomás elleni harc.

Az egyiptomi eseményekre pánikhangulat tört ki az imperialisták táborában. Világos, hogy itt sokkal többről van szó, mint Egyiptomról. Egyiptomban az angol világbirodalom és vele együtt az egész imperializmus alatt rendült meg a föld. Ez a földrengés fenyegeti az imperialisták közelkeleti szovjetellenes katonai rendszerét, a Szuezi-csatorna feletti angol uralmat és az egész közel- és középkeleti imperialista gyarmati uralmat. »Ha Angliát az egyiptomiak távozásra kényszerítenék — írja a londoni Times —, úgy az egész demokratikus Nyugat helyzete veszélyesen meggyengülne a hidegháborúban.«

A közel- és középkeleti események kialakulásában komoly szerepet játszik az amerikai és angol imperialisták egymásközti ellentéte, egymás elleni harca is, amely itt különösen éles formában jelentkezik. Az amerikai imperializmus a II. világháború után fokozatosan szorította ki Angliát és kaparintotta meg a fontos nyersanyagokat, elsősorban az olajat. Anglia helyét az USA igyekezett elfoglalni Közelkeleten, nemcsak politikailag és gazdaságilag, hanem katonailag is ellenőrzése alá akarja vonni e fontos területet. Ezt a tényt nyíltan elismeri a New York Post is, mely így kérkedik erről: »Nagyon naív ember az, aki elhiszi, hogy Közelkeleten a harc Anglia és Egyiptom, vagy Anglia és Irán között folyik. Ami a Közelkeleten történik, az egy befejezéséhez közeledő

ténynek, a brit hatalom kimúlása tényének lerögzítése. A mi szerepünk pedig a Közelkeleten Amerika új világhatalmát hirdetni. Most valóban elmondhatjuk, hogy az amerikai birodalomban sohasem nyugszik le a nap.«

Az angol-amerikai imperialisták egymásközti ellentéte és harca nem akadályozta meg őket abban, hogy — látva a veszélyt, hogy mind a kettőjüket kiebrudalhatják — közösen összefogjanak a közelkeleti népek felszabadító harcának elnyomására. A helyzet megmentése és más célok elérése érdekében egyiptomi székhellyel létre akarják hozni Franciaés Törökországgal együtt, az atlanti tömb kiegészítéseként a »Közelkeleti katonai parancsnokságot«, amelynek fő célja *katonai felvonuló bázist kiépíteni a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni támadásra és az erősödő nemzeti felszabadító harcok elfojtására.* Ha Egyiptom elfogadja a négyhatalmi tervet, akkor helyzete még rosszabbodott volna, mert Anglia mellett Amerika, Francia- és Törökország is megszállná katonailag, leigázná területét és népét.

Az egyiptomi kormány felismerve a négyhatalmi terv célját, határozottan elutasította azt. Egyszersmind határozott lépéseket tett az angol megszállás felszámolására. Egyiptom követeléseire Anglia durva erőszakkal válaszolt. Az angol megszálló csapatok által a Szuezi-csatorna övezetben elkövetett provokációk és kegyetlenkedések, gyilkosságok és rombolások azonban hatalmas felháborodást váltottak ki Egyiptomban és a közelkeleti országokban.

Az angol katonaságnak az egyiptomi nép elleni brutális magatartása, Robertson tábornok otromba fenyegetőzései csak még jobban kiváltják az öntudatra ébredő egyiptomi nép dühét és elszántságát az ellenállásra és nemzeti függetlenségük kivívására. Ez a magatartás erősíti az imperialisták elleni gyűlöletet.

Az imperialisták iránti gyűlölet fokozódásával párhuzamosan erősödik a szimpátia a Szovjetunió iránt, amely élesen tiltakozott a közelkeleti parancsnokság felállításának terve ellen és ismételten támogatta az ENSZ-ben is a félgyarmati népek törekvéseit.

Az Al Miszri, az egyiptomi Wafd-párt vezető lapja a következőket írja: »Hogy szembehelyezkedhessünk a nyugati országok Egyiptom elleni szövetségével, hasonló szövetséget kell

kötnünk. Anglia maga nyujtott ehhez példát, amikor a második világháború alatt sietett szövetséget kötni a Szovjetunióval. A legutóbbi napok eseményei elvitathatatlanul bebizonyították, hogy Egyiptom semmit sem várhat többé az imperialista országoktól. Mérhetetlenül nagy űr van nemzeti követeléseink minimuma és a nyugati országok által adni szándékozott maximum között. Nem marad számunkra más hátra, mint az, hogy új szövetséges felé forduljunk, aki helyesli politikánkat és segítene bennünket nemzeti követeléseink megvalósításában.« Az egyiptomi néptömegek véleményének hangot adva az egyiptomi parlamentben többen nyiltan követelték a Szovjetunióval való barátsági szerződés megkötését.

Korai volna még véleményt mondani a közelkeleti helyzet további alakulásáról. Azonban nem kétséges, hogy ez a helyzet komoly gondokat okoz az angolszász imperialistáknak, — »Közel- és Középkelet térségében 1951-ben bizonyos teret vesztettünk« — ismerte el újévi nyilatkozatában Acheson külügyminiszter.

Nem lehet csodálkozni tehát azon, hogy az imperialisták ilyen körülmények között különböző manőverekhez folyamodnak és az egyiptomi reakciós körökre támaszkodva próbálják az egyiptomi politikai helyzetet számukra kedvezőbb irányba fordítani. Erre mutat az elmúlt napok több eseménye, így mindenekelőtt két olyan politikusnak az egyiptomi király közvetlen tanácsadóivá történt kinevezése, akik közismerten az angol-amerikai imperialisták ügynökei. Az imperialisták az iraki kormányt is megpróbálják közvetítőként felhasználni Egyiptommal való kapcsolataik számukra kedvezőbb irányban való rendezésére. Egyes egyiptomi reakciós körök megalkuvó törekvéseivel szemben azonban egyre nagyobb erőt jelent az egyiptomi nép harcos, antiimperialista tömegmozgalma.

A közelkeleti országokban a helyzet egyik sajátossága az, hogy a nem éppen demokratikus burzsoá, félfeudális kormányok a gyarmati elnyomást megelégelő tömegek nyomására kénytelenek vinni a haladó forradalmi harcot az imperialisták ellen.

»Az egyiptomi kereskedők és burzsoá intellektuelek harca Egyiptom függetlenségéért... — mondotta több mint 20 évvel ezelőtt Sztálin elvtárs — objektív szerepét tekintve *forradalmi* harc, noha az egyiptomi nemzeti mozgalom vezetői származásukra és helyzetükre nézve burzsoák, noha a szocializmus

ellen vannak«,[1] mert ez a harc gyengíti, bomlasztja, aláássa az imperializmust.

A közelkeleti kommunista és munkáspártok egy frontban harcolnak, pártállásra, osztályhelyzetre való tekintet nélkül mindenkivel, aki őszintén támogatja az imperialistaellenes nemzeti harcot, amelynek kivívása után nem kétséges, hogy kivívják országukon belül az elnyomott dolgozó nép szabadságát.

A nemzetközi helyzet további alakulása szempontjából a háborús gyujtogatóknak számolniok kell azzal, hogy már most sem képesek leverni a hősiesen harcoló gyarmati népek szabadságharcát, holott ma nincsenek komolyan lekötve hadseregeik. *Egy harmadik világháború esetén,* amely elvonná katonai és gazdasági erejüket — *a gyarmati népek harca még jobban fellángolna. Nincs olyan erő és hatalom, amely ilyen helyzetben az imperialista uralom ellen folyó felszabadító harc végleges győzelmét képes lenne megakadályozni.*

A gyarmati népek forradalmi szabadságharca fellendülésének legfontosabb okai

Mivel magyarázható az imperialisták ilyen nagymérvű meggyengülése a gyarmatokon s a gyarmati népek forradalmi szabadságharcának ez a győzelmes fellendülése?

1. Azzal, hogy a Szovjetunió legyőzte a második világháborúban a német-japán fasizmust, s ezzel megteremtette a kedvező előfeltételeket a Távol- és Közelkelet gyarmati és félgyarmati népeinek szabadságharcához és győzelméhez.

2. Bátorítóan és erősítőleg hatott a kínai, koreai s a többi gyarmati népek győzelmes felszabadító szabadságharca. Egyre szélesebben tovaterjedve inog meg a talaj az imperialisták lába alatt és az egyik gyarmati nép sikere buzdítja, lelkesíti, ösztökéli, előrelendíti a másikat.

3. Mély forradalmi válság van a legtöbb gyarmati országban. A gyarmatokon — ha lassabban is — kialakult a kapitalizmus és vele együtt a proletariátus. A gyarmati országokban állati sorban élő dolgozók megelégelték a tűrhetetlen nyomort, az éhséget, a kizsákmányolást, az elnyomást és ez kiélezi, kimélyíti a forradalmi válságot.

[1] *Sztálin* Művei. 6. köt. Szikra 1951. 158. old.

Lenin elvtárs azt tanította, hogy forradalmi válság akkor van, amikor az uralkodó osztályok már nem tudnak a régi módon uralkodni és amikor az elnyomott tömegek már nem akarnak a régi módon élni. Azért mélyült ki a gyarmati rendszer válsága, mert az imperialista gyarmatosítók már nem tudnak a régi módon uralkodni és az elnyomott gyarmati népek pedig már nem akarnak a régi módon élni.

Alapvető fordulatot hozott a gyarmati népek harcában az a tény is, hogy a kialakult proletariátus vezető szerepet játszik a felszabadító mozgalomban, létrejöttek és egyre jobban izmosodnak és erősödnek a felszabadító harcot vezető kommunista és munkáspártok. Ez a győzelemnek egyik legfontosabb biztosítéka.

4. Végül kétségkívül hozzájárul a gyarmati népek harcainak sikeréhez és az imperialisták gyarmati rendszerének válságához *az imperialista országok egymásközötti ellentéte és harca is.* Berija elvtárs november 7-én azt mondta: »Az imperializmus frontjának látszólagos egysége nem rejtheti el mély belső ellentéteit, amelyek főként a nyersanyagforrásokért, felvevő piacokért és tőkebefektetési övezetekért folyó harcból fakadnak.«[1]

A nemzetközi helyzet alakulása szempontjából igen fontos tényező, hogy a második világháború az imperialista tábor új erőviszonyainak kialakulásához vezetett. Az amerikai imperializmus világuralomra törekedve féktelen terjeszkedési politikát folytat, más országokat és népeket igáz le. Mind mélyebben benyomul az ázsiai, afrikai, latinamerikai gyarmatok és függő országok gazdasági életébe és kiszorítja onnan más imperialista országok kapitalistáit. *Így a gyarmatok és függő országok az imperialisták között mindjobban kiéleződő harcok színterévé válnak.*

A második világháború alatt és után teljesen megváltozott Anglia és Amerika között az egyensúly Amerika javára. Az Angol Munkáspárt bukásának egyik fő oka az volt, hogy nem tartotta be az angol népnek tett ígéretét, nem építette ki a Szovjetunióval a barátságot, a megígért békepolitika helyett elindult a fegyverkezési verseny útján, egyre inkább elvesztette Anglia függetlenségét és szuverénitását és szolgai módon végrehajtotta az amerikai agressziós körök követelé-

[1] *L. P. Berija.* A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34. évfordulója. 31. old.

seit. A Munkáspárt hibás, áruló politikája miatt Anglia zsákutcába került. Az Amerikát kiszolgáló, Angliát függő helyzetbe sodró politika annyira lejáratta magát, hogy az uralomra került Churchill, aki népszerű kíván maradni, kénytelen egyes kérdésekben a »független angol politika« képviselőjének szerepében fellépni.

A régi gyarmatosító európai hatalmak: Anglia, Franciaország, Hollandia, Belgium eladták függetlenségüket egy tál lencséért — a Marshall-segélyért. És ezért egyre jobban érzik a világuralomra törő amerikai imperialisták nyomását országukon belül és a gyarmatokon is. De még a történelemben nem volt példa arra, hogy egy rabló önként lemondjon zsákmányáról — és természetes, hogy ezek az országok sem akarnak önként lemondani gyarmataikról. Ez igen nagy mértékben kiélezi az imperialisták egymásközötti ellentéteit és harcát, s gyengíti, aláássa az imperialisták pozícióit. Ez is egy komoly tényező a demokratikus erők harcának erősödésében.

Japánt az amerikaiak az ázsiai támadás fő bázisává akarják tenni

Megnyilvánul az imperialisták ellentéte Japánnal kapcsolatban is. Az amerikai imperialisták Japánt akarják felhasználni ázsiai uralmuk megteremtésére. Ezért *Japánt az amerikaiak az ázsiai támadás fő bázisává, az Egyesült Államok hadigépezetévé akárják kiépíteni.* A távolkeleti háború főerejévé, csatlóssá, katonai csapattá akarják kifejleszteni, s gazdaságilag és politikailag természetesen teljes egészében leigázni. S az a szégyenteljes »békeszerződés« — amelyet Amerika San Franciscóban Japánnal és a bábországok megbizottaival együtt aláírt, s amely ellen tiltakozott a Szovjetunió, Kína, amelytől távolmaradt India és a többi ázsiai ország népe —, Japánt teljesen függő helyzetbe hozta Amerikától. A japán reakciós burzsoá klikk elárulta a japán népet, a japán nemzet ügyét.

A Japán Kommunista Párt vezetése alatt azonban egyre nő a japán nép elégedetlensége és nemzeti ellenállási harca az amerikai megszállók nemzeti és gazdasági elnyomása ellen.

Japánban komoly tömegmozgalom alakult ki az USA fokozódó tevékenysége ellen, amely Japánt az Egyesült Államok

gyarmatává és ágyútölteléket szállító csatlósává akarja tenni. Ez a csatlós szerep a japán imperialistáknak sem tud kecsegtető célkitűzéseket nyujtani. Japán nincs úgy kettéosztva, mint Németország és ezért a japán burzsoázia gazdasági érdekeit jobban meg tudja védeni. *Japán legtermészetesebb nyersanyagszállítója és iparcikkeinek piaca a Kínai Népköztársaság.* Emiatt épp az utolsó napokban fellángolt az ellenállás azzal az amerikai követeléssel szemben, hogy Japán a Csang Kai-sek klikket ismerje el, mint a kínai kormányt.

Rendkívül nagy jelentősége van annak az üdvözletnek, amelyet Sztálin elvtárs újévkor a japán néphez intézett. Ez az üdvözlet, amelyben Sztálin elvtárs kifejezi a szovjet nép mély együttérzését és jókívánságait a nemzeti szabadságáért küzdő japán nép felé, bátorítást, segítséget jelent a japán népnek az amerikai imperialisták elleni harcban. Sztálin elvtárs üdvözlete megnehezíti az amerikai imperialistáknak és a japán fasiszta katonai klikknek, hogy a japán dolgozó tömegeket a Szovjetunió és Kína ellen hangolja és felhasználja.

Az USA Japán megszállása nemcsak a japán népet, hanem Ausztráliát és Angliát is taszítja, mert félnek a japán ipar versenyétől és az USA növekvő távolkeleti befolyásától.

Harc az egységes, békeszerető Németországért

Hasonlóképpen megnyilvánul az imperialisták ellentéte Nyugat-Németországban, amelyet az imperialisták európai támadó törekvéseik hadi-arzenáljává akarnak változtatni. Az amerikai imperialisták háborús céljaik megvalósítása érdekében fel akarják támasztani a német militarizmust, a német fasizmust, *mint az amerikai tervek megvalósításának rohamcsapatát.* Ezért kiengedik a börtönökből és felhasználják a fasiszta háborús bűnösöket. Erősítik a fasiszta, soviniszta, revansista, szovjet- és kommunistaellenes mozgalmakat. Az antibolsevizmus, a reakció az amerikai imperialisták főmódszere Nyugat-Németországban, ezzel akarják leplezni Németország szétszakítására és gyarmatosítására, a nemzeti elnyomásra irányuló politikájukat. Truman így készíti elő méltó elődjének, Hitlernek mintájára ezen a területen nemcsak katonailag, hanem ideológiailag is a harmadik világháborút. Az amerikaiak és csatló-

saik nyugatnémetországi kalandortervei megvalósítása komolyan növeli a háborús veszélyt Európában.

Németországnak rendkívül nagy jelentősége van a béke megvédéséért folytatott harcban. Sztálin elvtárs a Német Demokratikus Köztársaság megalakulásakor írt levelében rámutatott arra, hogy »egy békeszerető demokratikus Németország fennállása a békeszerető Szovjetunió fennállása mellett *kizárja új európai háborúk lehetőségét,* végetvet a vérontásnak Európában és lehetetlenné teszi, hogy a világ imperialistái bilincsbe verjék az európai országokat«.

Ezt jól tudják az amerikai imperialisták is és ezért háborús céljaik megvalósítása érdekében fokozzák aktivitásukat Németországban. Az amerikaiaknak az Európa feletti uralomhoz, háborús terveik kivitelezéséhez elengedhetetlenül szükségük van Nyugat-Németországra.

A német egység, azaz egy olyan Németország, amelyben a Német Demokratikus Köztársaság is részt vesz, *kizárja azt, hogy Németország mint az Egyesült Államok vazallusa lépjen fel.* Ezért az amerikai, angol és francia burzsoázia a német egység ellen van és állandósítani akarja Németország kettészakítottságát. Franciaország és Anglia uralkodó körei nagyon félnek egy hatalmas, egyesített Németországtól. Nekik egy kettéosztott Németország jobban megfelelne. Ezért akadályozzák minden eszközzel a német egység megvalósulását, felhasználva ehhez az Adenauer-kormányt, a nyugatnémetországi reakciós, fasiszta és jobboldali szociáldemokrata köröket, és az ENSZ-et is.

Németországban, amelynek nyugati fele súlyos nemzeti elnyomatás alatt szenved, *a nemzeti egység helyreállítása és az egységes, demokratikus, független és békeszerető Németország megteremtése jelenleg a nemzeti haladó erői előtt álló legfontosabb harci feladat.* E nagy cél érdekében Németország demokratikus erői a legszélesebb nemzeti frontot építették ki.

A Németország egységéért folyó harcnak a Német Demokratikus Köztársaság fontos és nagyjelentőségű állami bázisa. Az a felhívás, amelyet a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarája ősszel intézett a bonni parlamenthez és amelyben javasolta össznémet tanácskozás összehívását az össznémet választások előkészítésére és a Németországgal való

békeszerződés meggyorsítására, átütő erejű követelésnek bizonyult, nagy tömegeket ragadott magával nemcsak Kelet-, hanem Nyugat-Németországban is és új, magasabb fokra emelte a Németország egységéért folyó nemzeti mozgalmat. A német egység kérdésében — minden becsületes német hazafi vágyában — *a Német Demokratikus Köztársaság és a német kommunisták az összmémetség, az egész nemzet érdekét képviselik.* A német kommunisták képviselik következetesen a békét az amerikai háborús törekvésekkel szemben. *A német egység és a német béke képviselői a német kommunisták és ebben áll legyőzhetetlenségük és jelentőségük.* Hogy milyen eredményeket ért el ez a széles egységfront-politika, azt mutatja, hogy az újrafelfegyverzés ellen a békéért és az ország egységéért folyó mozgalmat ma már olyan politikusok is támogatják Nyugat-Németországban, mint Wirth, volt birodalmi kancellár, Heinemann, volt bonni belügyminiszter, Wessel asszony, a polgári centrum párt elnöke, Martin Niemöller, a hesseni evangélikus egyház feje és még sokan mások.

A német egységmozgalom sikere, az amerikaellenes hangulat erősödése, sztrájkok, tüntetések nehezítik, keresztezik a háborús gyujtogatók terveit. Ezt nyiltan elismerik Amerikában is. A New York Herald Tribune a következőket írja: »Nyugat-Németország fegyveres erejének létrehozására irányuló szövetséges tervek körül valami melléfogás történt. Mindenekelőtt Nyugaton jelentősen lebecsülték azokat a javaslatokat, amelyeket Kelet tett Németország egységének helyreállítása kérdésében. A megszálló hatóságok minden megtorlása ellenére is egyre jobban növekszik a nemzeti ellenállási mozgalom és erősödik a Kommunista Párt befolyása és az egység tábora.«

Az egységmozgalom előretörésétől való félelem késztette arra a reakciós bonni kormányt és főkép az angol-amerikai imperialistákat, hogy ellenakcióba kezdve ezt a kérdést az ENSZ elé vigyék és egy jellegzetesen amerikai ízű ENSZ-bizottság ellenőrző jogának kimondásával próbálják lehetetlenné tenni az összmémet választások megtartását. De sem az imperialisták ENSZ-beli manővere, sem az Adenauer—Schumacher-klikk elutasító válasza nem tudja megakadályozni az egységmozgalom további előrehaladását.

A háborús kalandra való felhasználás kérdésében Anglia, Franciaország, Olaszország és a Benelux-államok is egyetértenek az amerikai imperialisták nyugatnémetországi terveivel, de ugyanakkor nem kis mértékben aggódnak, félnek a feltámasztott német hadiipartól, a német imperializmustól és az Egyesült Államok növekvő befolyásától Nyugat-Németországban.

A nemzetközi helyzet megítélése szempontjából a nemzeti egységmozgalom nagy előretörése Németországban és az imperialisták egymásközötti ellentéteinek kiéleződése a német kérdésben, szintén olyan tényező, amely a két tábor harcában komoly szerepet játszik.

Ellentétek az imperialisták között az amerikaiak nyugateurópai háborús terveinek megvalósításában

Jelenleg talán legélesebbek és legnyiltabbak az ellentétek az amerikai imperialisták és »Atlanti szövetségeseik« között *az Európa Tanács és a közös európai hadsereg felállítása kérdésében.*

A Marshall terv, az »Európai egység«, »Európai parlament«, »Európa Tanács«, a hazaáruló Schuman- és a Pleven-terv, mind-mind eszköz a tömegek félrevezetésére, az igazi célok leplezésére.

Az »Európai egység«, és a közös hadsereg az USA brutális terjeszkedési politikájának az eszköze, amelynek segítségével politikailag, gazdaságilag és katonailag le akarja igázni saját szövetségeseit, elő akarja készíteni a III. világháborúra Nyugat-Európát és bázisul akarja felhasználni a kommunizmust és a szocializmust békésen építő Szovjetunió és népi demokráciák ellen. Ez az Amerikának alárendelt »Egység-terv«, a közös hadsereg és a közös kormány terve példátlanul belegázol az Amerikával szövetséges országok függetlenségébe és meg akarja fosztani őket még megmaradt szuverenitásuk utolsó maradványaitól is, hogy így teljesen az USA-tól függő helyzetbe kerüljenek. Részben azért, hogy a német imperializmus felélesztésére vonatkozó terveiknek kedvezőbb színezetet adjanak, részben pedig, hogy biztosítsák Nyugat-Németország

fontos helyzetét a nyugateurópai együttesben, az amerikai imperialisták francia csatlósaik segítségével kidolgoztatták a hazaáruló Schuman- és a Pleven-tervet, amelyek maguk is csupán lépcsőfokok volnának az úgynevezett »európai egység« teljes megvalósítása felé.

Nyugat-Európa felfegyverzésének terve — mint előzőleg már említettem — mérhetetlen gazdasági terheket és nehézségeket ró ezeknek az országoknak gazdaságára és dolgozó népére. Érthető tehát, hogy komoly ellentétek és ellenállás van e tervek megvalósításával szemben nemcsak a dolgozó tömegek, hanem az egyes országok burzsoáziája részéről is. Angliában is erősödik az ellenállás azzal a szereppel szemben, amelyet az amerikai imperializmus neki mint csatlósnak szánt.

Az USA nincs megelégedve a fegyverkezés, hadseregfejlesztés eddigi menetével s ezért a háború előkészítésének meggyorsítása érdekében egyre nagyobb nyomást fejt ki szövetségeseire. Az elmúlt hónapokban Ottawában, Rómában, majd Párizsban a szövetséges külügy-, hadügy- és pénzügyminiszterek ismételt tanácskozásra ültek össze. E tanácskozásokon éles formában felszínre kerültek az egymásközti ellentétek. A szövetségesek nem fogadták el az USA terveit és a tanácskozások, különösen a római tanácskozás, kudarcba fulladtak. A római ülésszak részvevői egyetlen fontos kérdésben sem egyeztek meg. A Combat című francia lap így ír: »A római értekezlet nem tett egyebet, mint még jobban elmélyítette a nyugateurópai nézeteltéréseket.« »Az európai „egység" komoly válságba került. A közvélemény, sőt maguk a nyugati kormányok is mind közömbösek e kérdéssel szemben« — ismerte el Guy Mollet jobboldali szociáldemokrata imperialista ügynök.

Az »európai egység« eddigi kudarcát a New York Herald Tribune így foglalja össze: »Európa egységének útja teli van tüskékkel. Egyesek közülük különösen felszínre kerültek a mult hét folyamán. Strassburgban az akadályok világosan kibontakoztak: Anglia ismét megtagadta részvételét a Schuman-tervben, egyszóval az európai hadseregben. A Benelux-országok aggodalmukat fejezték ki, hogy az események az európai hadsereg létesítésével kapcsolatban túl gyorsan bontakoznak ki. Az egyik francia küldött tétovázott és annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy az európai egységre irányuló kísérletek, úgy szintén Németország bevonásának terve már eleve kudarcra

vannak ítélve. A jövőre nézve Európa egysége gyenge reménység.«

Miután Anglia vonakodik hadseregét alárendelni egy amerikai vezetés alatt álló, úgynevezett európai hadseregnek, ez az »európai hadsereg« lényegében Amerika francia, német és olasz csatlósainak hadseregéből állna. A francia burzsoázia azt látja, hogy hadseregét olyan szervezetbe akarja az amerikai imperializmus beleerőszakolni, amelynek többségét német és olasz tábornokok és tisztek vezetik. Szóval azok, akikkel szemben 8 évvel ezelőtt még a francia nép fegyveres harcot vívott. Ez a perspektíva nem tetszik a francia burzsoázia jelentékeny részének — nem is szólva a dolgozó népről — és ez is újabb nehézségeket jelent.

Churchill megpróbálja zsarolni az USA-t. Zsaroló politikájával azt akarja elérni, hogy az USA még jobban megfizesse Anglia közreműködését s hogy Anglia kedvezőbb pozíciót foglaljon el Amerika háborús politikájában. Churchill kijelentette, hogy nem vesz részt a tervezett európai közös hadseregben, bár támogatja annak eszméjét. Ez már eleve nagy megütközést keltett az amerikai és nyugateurópai burzsoá körökben, tekintve, hogy Churchill egy-két évvel ezelőtt még egyik leglelkesebb szószólója volt az európai hadsereg ügyének, sőt egyidőben már az is szóbakerült, hogy Churchill lesz ennek a hadseregnek minisztere. Anglia álláspontja gondolkodóba ejtette a Benelux-államokat, sőt Franciaországot is, amelynek uralkodó körei bíztak abban, hogy a német csapatokkal szemben az angol katonai alakulatok bizonyos ellensúlyként fognak szolgálni az európai hadseregben.

A meglévő ellentétek és nehézségek ellenére hiba lenne lebecsülni a nyugati háborús előkészületeket. Az USA politikai és pénzügyi manőverekkel, nyomással, fenyegetéssel mindent el fog követni, hogy szövetségeseire rákényszerítse terveit.

Az amerikai háborús gyujtogatók terveibe teljesen beilleszkedik a déli határainkon működő háborús provokátor: a fasiszta Tito-banda

1951 november közepén a Tito—Kardelj—Rankovics-féle fasiszta klikk katonai segélynyujtási egyezményt kötött az amerikai imperialistákkal. Ez a szerződés a Tito-klikk árulásá-

nak újabb állomása. Ez a szerződés nyiltan az amerikai agresszorok katonai támaszpontjává változtatta Jugoszláviát és a jugoszláv hadsereget közönséges amerikai zsoldoshadsereggé akarja tenni. Tito hadseregét most amerikai kiképző tisztek amerikai mintára szervezik a népi demokráciák, a Szovjetunió és köztük különösen a magyar népi demokrácia ellen. Tito modern fegyvereket és katonai tanácsadókat kap az Egyesült Államoktól. Mindez azt jelenti, hogy az amerikai hadsereg déli határainkon áll.

A Világosság január 4-i számában olvashatjuk, hogy Titóék a jugoszláv repülőterek átadása után most átadták az amerikai imperialisták flottájának a legfontosabb tengeri kikötőket. Az amerikaiak egyre nyiltabban rendezkednek be Jugoszláviában.

Ugyanakkor a Tito-banda tovább halad a kapitalizmus visszaállításának útján is. 1951 augusztus végén Tito új gazdasági törvényeket hirdetett ki, amelyek minden eddiginél nyiltabb visszatérést jelentenek a kapitalizmushoz.

Az amerikai imperialisták sem adják ingyen a sokmilliós dollárkölcsönt. Amellett, hogy megvásárolták és felhasználják háborús provokációs céljaikra a Tito-bandát, az amerikai monopóliumok gyarmatosítják, leigázzák Jugoszláviát. Igényt tartanak Jugoszlávia gazdasági erőforrásaira is és egyre jobban benyomulnak gazdasági életébe. 1951 áprilisában feloszlatták a központosított tervhivatalt. A vállalatok jelentékeny részét különböző címeken visszaadták a volt tőkések kezébe. Az US News and World Report című amerikai folyóirat azt írja: »A bankárokat tanácsadói minőségben vették fel Jugoszláviában, azzal a céllal, hogy valamelyest rendet teremtsenek az iparvállalatok könyvelésében.« Az új munkabérrendszer és a hatalmas mértékben emelkedő árak még nagyobb nyomorba döntik a jugoszláv dolgozókat. Tito legújabb bűntette pedig — Jugoszlávia gazdasági élete és nemzeti érdekei ellen — a dinár devalválása, értékének egyhatodára való csökkentése, amely még az eddiginél is kedvezőbb körülményeket teremt az amerikai tőkebehatolás számára, potom pénzért árusítja ki Jugoszláviát az imperialistáknak és fokozza a dolgozó nép nyomorát.

Mindez természetesen a jugoszláv nép növekvő ellenállását is kiváltja. Az elégedetlenség leszerelésére Tito és bandája

futószalagon gyártja a beszédeket, uszít a szomszédos népi demokráciák, köztük Magyarország ellen és ennek során még attól sem riadt vissza, hogy az ENSZ-ben gyalázatos, provokatív javaslatot terjesszen be a Szovjetunió és a népi demokráciák ellen. Az a Tito próbálta a béketábor országait megvádolni, aki százszámra követi el a határsértéseket és provokációkat a szomszédos népi demokratikus országok ellen, akinek egész tevékenysége egyetlen aknamunka a Szovjetunió, a népi demokráciák, a béke ügye ellen.

A mi pártunknak, minden magyar kommunistának és békeharcosnak kötelessége, hogy még erőteljesebben mint eddig, leleplezze a Tito-bandát. Feladatunk Magyarországon is az, hogy erősítsük honvédelmünket, fejlesszük szeretett Néphadseregünket, hogy készen álljunk minden provokációs kísérlet visszaverésére.

Az amerikai imperializmus a hitleri fasizmus örökébe lépve lázasan készül egy újabb világháborúra

Összefoglalva az eddigieket, megállapíthatjuk, hogy a Szovjetunió, a népi demokráciák, a békefront az egész világon erősödik, szilárdul és előretör. Növekszik a Szovjetunió és a népi demokratikus országok politikai, gazdasági és katonai ereje. Egyre szorosabb és mélyebb a béketáborhoz tartozó országok baráti együttműködése. Az imperialista ügynökségek, kémek, összeesküvők, belső reakciósok, jobboldali szociáldemokraták felszámolásával jelentősen megerősödött a népi demokratikus országok egysége.

Ezzel szemben az imperialista háborús gyujtogatók tábora gyöngült, vereséget szenvedett, növekvő és élesedő belső ellentétekkel kell megküzdenie. A béketábor növekvő ereje, a gyarmati népek felszabadító harca, a gyarmati és a kapitalista rendszer mélyülő válsága, az imperialisták belső ellentétei egyre jobban keresztezik a háborús kalandorok terveit az új világháború kirobbantására.

Milyen következtetéseket vonhatunk le mindebből? Elbízhatjuk-e magunkat sikereink láttára? Ölbetehetjük-e kezünket és mondhatjuk-e, hogy csökkent a háborús veszély? Nem, nem csökkent a háborús veszély. Súlyos hiba lenne elbízni magunkat és lebecsülni az ellenséget.

Az ellenségeinket multévi sikereink és az ő kudarcaik még jobban dühítik; még inkább meg akarják valósítani kalandor terveiket.

Két nézet van az imperialisták táborában: később, vagy gyorsan megindítani a háborút. Az imperialisták egy jelentős része a gyorsabb megoldás felé hajlik, mert tudja, hogy az idő a Szovjetunió és a béketábor erejének kedvez és a helyzet az imperialisták számára romlik.

Az erőszakosan világhatalomra törő Egyesült Államok vezető klikkje nem okult a II. világháború után történt események tapasztalataiból és nem akar lemondani vágyálmáról: a világuralom megszerzéséről, megteremtéséről. Nem véletlen az, hogy céljuk elérésére minden eszközt jónak találnak: a fasizmus létrehozását, a demokratikus békemozgalomnak erőszakos úton való elfojtását. S nem véletlen az, hogy Trumanék egyre inkább előszedik a lomtárból Hitlerék jelszavait és módszereit — mert az *amerikai imperializmus a hitleri fasizmus örököse a világuralomért folytatott harcban.* És így bekövetkezett az a helyzet, hogy az amerikai imperializmus a kapitalista függő és gyarmati országok népeinek zsandára lett. *Az amerikai imperializmus a népek szabadságmozgalmának hóhéra, a reakció védelmezője és támogatója az egész világon.*

Az amerikai imperializmus nem nyugszik. Rá is pontosan illik, amit Lenin elvtárs mondott a burzsoáziáról: »Úgy viselkedik, mint valami vérszemet kapott és fejétvesztett ragadozó, ostobaságot ostobaságra halmoz és ezzel kiélezi a helyzetet és meggyorsítja saját pusztulását.«[1]

Az amerikai imperializmus nem elégszik meg azzal, hogy megpróbálja elfojtani saját országában, csatlós országaiban, valamint a gyarmatokon a demokratikus, a békéért és szabadságért küzdő mozgalmakat. Nyiltan megpróbál beavatkozni a Szovjetunió és a népi demokratikus országok belügyeibe is. Kémek és gyilkosok, diverzánsok védelmezője, pénzelője és szervezője az amerikai imperializmus. Erről ékesen tanúskodik a szennyes ügyek minisztériumának létrehozása, a Truman által október 10-én aláírt törvény, amely nyiltan legálisan 100 millió dollárt irányzott elő a Szovjetunióban és a népi demokratikus országokban élő vagy ez országokból elmenekült fasiszta

1. *Lenin* Művei. 31. köt. Szikra 1951. 226. old.

bitangok pénzelésére, abból a célból, hogy e személyeket az Északatlanti Egyezmény szervezetét támogató fegyveres erők alakulataiba, vagy más célokra: szabotázs- és diverzáns akciókra, terrorisztikus cselekményekre és kémkedésre használják fel. Ez a 100 millió dolláros előirányzat is bizonyíték arra, hogy az Egyesült Államok és az imperialista tábor általában nem mond le háborús terveiről. Ellenkezőleg: szeretnék meggyorsítani háborús készülődéseiket, zavarni és akadályozni a Szovjetunió és a népi demokráciák békés, építő munkáját.

A Szovjetunió és a népi demokratikus országok jegyzékeikben leleplezték az október 10-i törvény példátlan jogsértését és beavatkozó jellegét. A szovjet kormány az ENSZ-ben is felvetette ezt a kérdést. Visinszkij elvtárs e kérdésben tartott beszédei egyszersmind megsemmisítő vádiratok az agresszív, amerikai politika ellen. Visinszkij elvtárs megcáfolhatatlan érveléssel mutatta ki, hogy amit az Egyesült Államok kormánya ezzel a törvénnyel szentesített: példa nélkül álló bűntény a nemzetközi jog, a népek közti együttműködés és a nemzetek szuverenitása ellen. Ismeretes, hogy a Szovjetuniónak erre a vádiratára az imperialisták csak dadogni tudtak és bár szavazógépezetük elvetette a Szovjetuniónak azt a javaslatát, hogy az ENSZ bélyegezze meg az Amerikai Egyesült Államokat, semmiféle szavazógép sem tudja meg nem történtté tenni azokat a nagyjelentőségű leleplezéseket, amelyeket a szovjet kormánynak ez az akciója a világ közvéleménye elé tárt.

Nekünk ezzel kapcsolatban nagyon közvetlen tapasztalataink vannak. Csak nemrégiben ítélte el bíróságunk azokat az amerikai repülőket, akik provokatív módon behatoltak és közel 2 órán keresztül tartózkodtak légiterünkben. Az amerikai kormány fenyegetéseivel szemben a magyar kormány szilárdan megfelelt és elítélte a bűnösöket. Az ítélet jogosságát és helyességét maguk a pilóták és az amerikai kormány támasztotta alá azzal, hogy az ítéletben megnyugodtak és nyomban kifizették a büntetést. Trumanék felhasználták ezt az esetet arra, hogy önkényesen és jogtalanul újra bezárják a clevelandi és a newyorki magyar konzulátust. Ők, akik gyilkosokat, kémeket, diverzánsokat küldenek hazánkba, azt vetik szemünkre, hogy nem vagyunk elég vendégszeretők, mert nem fogadjuk barátságosan ügynökeiket. A magyar nép mindig híres

volt vendégszeretetéről. Mi szeretettel fogadjuk a barátokat, de a jövőben is kemény ököllel sujtunk le az imperialista ügynökökre.

A magyar kormány november 25-i nyilatkozata és a kiadott Fehér Könyv az amerikai kémkedés, diverzió, beavatkozás, gazdasági megkülönböztetés és egyéb ellenséges cselekmények egész légióját sorolja fel, összegezve az elmúlt évek történetének tapasztalatait. Ez a tapasztalat röviden abba foglalható össze, hogy az *amerikai kormány szinte felszabadulásunk első percétől kezdve minden alkalmat megragadott, hogy kimutassa népünkkel szembeni ellenséges érzéseit, akadályozza békés építő munkánkat és károkat okozzon népi államunknak.* Az amerikai imperializmus a cselekmények végeláthatatlan sorával bizonyította be, hogy a magyar népnek is legfőbb ellensége. Azért gyűlölik a háborús gyujtogató amerikai imperialistákat Magyarországon és az egész világon, mert a népek szabadságára, békéjére, életére törnek. Ez a gyűlölet már olyan fokot ért el, hogy az amerikaiak maguk sem tagadhatják.

A Chicago Tribune című lap közli Bouthby, Illinois állam képviselőjének a nyugateurópai országokban tett látogatásával kapcsolatos nyilatkozatát.

»Mi, amerikaiak — mondja Bouthby — a világ leggyűlöltebb és legmegvetettebb nemzetévé váltunk. Az Eisenhower Atlanti Paktumához tartozó személyek hencegő kijelentései nem egyeztethetők össze azzal, amit én láttam és hallottam háromhónapi tartózkodásom alatt az európai országokban Nyugat-Európa marshallizált országaiban megvetik a mi külpolitikánkat. Szörnyű hibát követtünk el, amikor meg akarjuk változtatni az összes népek életformáját, hogy rájuk kényszerítsük az amerikai ‚demokráciát.'«

Jól látja Bouthby úr, valóban gyűlölik az amerikai imperialistákat az egész világ népei, nemcsak azért, mert rájuk akarják kényszeríteni saját életformájukat, hanem mert tudják, hogy az Egyesült Államok lázasan építi a Szovjetunió és a népi demokratikus országok ellen irányuló háborús blokkot és katonai bázisait. Az Atlanti Szövetség, a közelkeleti parancsnokság terve, a csendesóceáni szövetség, a Japánnal kötött úgynevezett »béke«-szerződés, a Titóval kötött katonai szerződés, Görög- és Törökország felvétele az Atlanti Szövetségbe, a nyugatnémetországi tervek és nem utolsósorban a minden

eddigit felülmúló lázas hadiipari termelés azt bizonyítják, hogy az imperialisták még nagyobb iramban készülnek a háborúra, mint eddig.

»A béke fennmarad és tartós lesz, ha a népek kezükbe veszik a béke megőrzésének ügyét és végig kitartanak mellette«

A kommunista és munkáspártok lengyelországi értekezletén Zsdanov elvtárs világosan leszögezte: »Szem előtt kell tartani, hogy óriási a távolság az imperialisták ama kívánsága között, hogy szabadjára engedjék az új háborút és ama lehetőség között, hogy egy ilyen háborút megszervezzenek.«[1]

A feszült nemzetközi helyzet, a háborús veszély még inkább szükségessé teszi, hogy a kommunisták, a béke barátai az egész világon — s itt Magyarországon is, pártunk és vezérünk, Rákosi elvtárs vezetése alatt — kiszélesítsék a béke frontját, még jobban megerősítsék a nép egységét a béke védelmében.

»Az imperializmus ereje — mondotta Sztálin elvtárs — a néptömegek öntudatlansága, akik gazdáikat gazdagítják, maguknak pedig az elnyomás láncait kovácsolják. De a tömegek öntudatlansága átmeneti dolog, amely idővel, a tömegek elégedetlenségének fokozódásával, a forradalmi mozgalom terjedésével feltétlenül eltűnik.«[2]

A helyzet szükségessé teszi, hogy a tömegekkel megértessük a nemzetközi helyzetet, mert az bátorítást és erőt ad. Ha a nemzetközi helyzetet a tömegek megértik, kevesebb sikere lesz az ellenséges suttogó propagandának.

Fel kell világosítani, öntudatra kell ébreszteni minden dolgozót, hogy megtalálja a helyét a béke, a szabadság, a szocializmus táborában s akkor megoldjuk Sztálin elvtárs útmutatását: *»A béke fennmarad és tartós lesz, ha a népek kezükbe veszik a béke megőrzésének ügyét és végig kitartanak mellette«*

De a politikai munka egymagában nem elegendő. Szükséges, hogy még keményebben mint eddig, erősítsük hazánkat, gazdaságilag, hogy a béke barátai még jobban mint

[1] *A. A. Zsdanov.* A nemzetközi helyzetről. Szikra. 34. old.
[2] *Sztálin* Művei. 4. köt. 245. old.

eddig, helytálljanak a termelésben, hogy a Szovjetunió és a népi demokratikus országok — köztük a magyar népi demokrácia — erősítsék katonai védelmüket, hadd tudják meg mindezeken keresztül is az imperialista agresszorok, hogy a háború nem kifizetődő számukra, mert ha meg merészelnék kísérelni a háborút, a Szovjetunió és a népi demokratikus országok az agresszorokat — mint Sztálin elvtárs mondotta — »teljes fegyverzetben fogják fogadni«!

A szocializmus építése, a népek felemelkedése és boldogulása parancsolólag szükségessé teszi a békét, ezért pártunk, kormányunk, népünk külpolitikája a sztálini *békepolitika*, amely a Szovjetunióra, a közel egymilliárd főt kitevő hatalmas béketáborra támaszkodik.

Mint látják az elvtársak, a mi békepolitikánk nem gyengeségünk jele. Nem nekünk, hanem »Ha már valakinek félnie kell — mondotta Berija elvtárs — az új világháború következményeitől, akkor mindenekelőtt Amerika és más burzsoá országok kapitalistáinak kell félniök tőle, mert az új háború felveti a népek előtt a tőkés rend ártalmasságának kérdését.«[1]

Az imperialistáknak tanulni kellene az elmúlt két világháború tapasztalataiból. Az első világháború a világ egyhatodának felszabadulását eredményezte. A második világháború eredményezte Kína és a népi demokratikus országok felszabadulását és a gyarmati népek felszabadító harcát. **A világ egynegyedén összeomlott a kapitalizmus és ez alapjaiban megrendítette a kapitalista rendszert az egész világon. Nem lehet semmi kétség aziránt, hogy egy harmadik világháború az egész kapitalista társadalmi rendszer végső pusztulását fogja eredményezni.**

Egy kínai közmondás, elvtársak, azt mondja, hogy: »Ha minden ember egyszerre lélegezne, szélvihar kerekedne; ha minden ember egyszerre lépne, földrengés keletkezne.« A közel 1000 milliós hatalmas béketábor a Szovjetunió és a nagy Sztálin vezetése alatt egyesül a béke és a szabadság nagy ügyéért. Ha jól dolgozunk, nem kétséges, hogy újabb 10 és 100 milliók fognak csatlakozni hónapról hónapra, évről évre mozgalmunkhoz. És nem kétséges, hogy a közös célért, közös

[1] *L. P. Berija.* A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34. évfordulója. 10. old.

észméért küzdő közel 1 milliárd ember léptei alatt megremeg a föld és még jobban kimélyül a kapitalista rendszer általános válsága.

Azzal fejezem be, amivel kezdtem, Elvtársak. Szép, harcos történelmi korszakban élünk mi, kommunisták és haladó demokraták. Mi, kommunisták büszkék vagyunk arra, hogy méltón kivesszük részünket a történelem formálásából.

Több mint száz évvel ezelőtt, Marx és Engels a Kommunista Kiáltványt ezzel a mondattal kezdték el: »Kísértet járja be Európát, a kommunizmus kísértete.« — Ha ma élnének, meggyőződhetnének arról, hogy a kommunizmus már nem kísértet sem Európában, sem a világ más részeiben — ez ma már kézzelfogható valóság, mert **a kommunizmus ügye a Szovjetunióban, Kínában, a népi demokráciákban és szerte a világon diadalmasan halad előre a megvalósulás felé.**

Molotov elvtárs mondotta: »A Nagy Októberi Szocialista Forradalom felnyitotta a népek szemeit, hogy a kapitalizmus korszaka végéhez közeledik és megnyílt a biztos út az egyetemes békéhez és a népek hatalmas haladásához. Az imperialisták lába alatt inog a talaj, görcsös erőfeszítéseik nem mentik meg a kapitalizmust a közeledő pusztulástól. **Mi olyan században élünk, amelyben minden út a kommunizmushoz vezet.«**[1]

[1] *Molotov.* A külpolitika kérdései. Szikra 1949. 599—600. old.

Ára: 1.— Ft